

Izpit iz verjetnosti in statistike

Računalništvo in informatika – univerzitetni študij
27. januar 2003

1. V neki deželi barvo oči določata le dve različici istega gena: R in r . Vsak posameznik podeduje dva tovrstna gena: enega od očeta, drugega pa od matere, pri čemer so vse možnosti enako verjetne. Kdor ima vsaj en gen R , ima rjave oči, sicer pa ima modre. V populaciji je 40% genov R in 60% genov r .

- a) Kolikšna je verjetnost, da ima posameznik rjave oči, in kolikšna, da ima modre?
b) Fant in dekle imata oba rjave oči. Kolikšna je pogojna verjetnost, da bo njun potomec modrook?

Namig: Premislite, kakšne potomce ima posameznik z genotipom RR in kakšen genotip imajo lahko starši modrookega posameznika.

2. Slučajni vektor (X, Y) je porazdeljen zvezno z gostoto:

$$p_{X,Y}(x, y) = \begin{cases} \frac{e^{-x}}{x} & ; x > y > 0 \\ 0 & ; \text{sicer} \end{cases}$$

Določite porazdelitev slučajne spremenljivke X in izračunajte korelacijski koeficient $r(X, Y)$.

3. Iz populacije, porazdeljene zvezno z gostoto:

$$p(x; a, s) := c(a, s) e^{-\left|\frac{x-a}{s}\right|}$$

kjer sta $a \in \mathbb{R}$ in $s > 0$ neznan parametra, vzamemo enostavni slučajni vzorec.

- a) Izrazite $c(a, s)$ z a in s .
b) Po metodi momentov poiščite par cenilk za a in s .

Namig: Upoštevajte, da je $\int_0^\infty x^r e^{-x} dx = r!$.

4. Dani sta dve populaciji, porazdeljeni normalno $N(\mu_1, \sigma)$ in $N(\mu_2, \sigma)$. Iz vsake vzamemo enostavni slučajni vzorec, pri čemer sta vzorca neodvisna drug od drugega. V prvem vzorcu dobimo naslednje vrednosti:

102, 106, 109, 107, 106, 106

v drugem pa:

111, 109, 109, 111

Pri stopnji značilnosti $\alpha = 0.01$ testirajte hipotezo, da je $\mu_1 = \mu_2$, proti alternativni hipotezi, da je $\mu_1 < \mu_2$.